

En utskrift från Dagens Nyheters nätupplaga, DN.se, 2014-09-15 08:26:10

Artikeln ursprungsadress: <http://www.dn.se/kultur-noje/kulturdebatt/rondellhundens-ar/>

Rondellhundens år

Publicerad 2006-12-29 17:29

Kerstin Carlsson / Scanpix

Anonyma vovvar satte snurr på konstdebatten..

Enligt kinesisk astrologi lämnar vi snart hundens år. Man kan vara mer specifik än så - 2006 kommer att gå till historien som Rondellhundens år.

Det började i mars. Då invigdes skulpturen "Cirkulation 2" i Nygårdsrondellen i utkanten av Linköping. Under en nio meter hög cirkel av rostfritt stål hade konstnären Stina Opitz placerat en blandrashund av betong. Framåt sommaren halshöggs hunden; huvudet hittades så småningom i en rondell i Mjölby. Men då hade någon redan ersatt Opitz vovve med en egen, hemsnickrad rondellhund.

Sedan dess har rondellhundarna förökats sig. Från Mjölby till Hyllinge, från Kiruna till Costa Rica. Så sent som dagen före julafton såg jag en enkel trähund på Vanadisplan i centrala Stockholm.

Men vem satte upp den första rondellhunden? Kanske den anonyma aktionsgruppen Akademi Vreta Kloster, som säger sig ligga bakom fenomenet. En anonym medlem sa till Kvällsposten att de var stolta och glada över spridningen: "Vi har startat en folkrörelse som visar att det finns ett mycket starkt intresse bland människor för det offentliga rummet."

En annan, mindre välvillig tolkning presenterades av Peter Nyberg från Linköping, som själv satt upp en rondellhund i staden: "Vi hämnar de statligt anställda konstnärerna", sa han till Expressen, "som får så mycket pengar för att göra skulpturer som vi kan göra lika bra själva."

Där någonstans går skiljelinjen - mellan dem som ser rondellhundarna som ett hån mot den etablerade kulturen och de som betraktar den som en konstnärlig gräsrotsrörelse. Vem har rätt? "Om någon månad eller två kanske någon kultursida har en salongsfärdig analys klar", skrev Göteborgs-Posten lite syrligt i början av december.

Det enkla svaret är förstas att bägge tolkningarna är lika korrekta. På den officiella hemsidan rondellhund.se finns bilder av 261 olika rondellhundar - man kan tänka sig lika många bakomliggande motiv.

Det anmärkningsvärda, det nya, är just att de är så många. Aldrig tidigare har så många svenskar frivilligt bidragit till den offentliga konstens utbredning. Som en jämförelse kan nämnas att Moderna museets stora utställning "Africa remix" innehöll verk av 80 konstnärer.

Det betyder naturligtvis inte att alla rondellhundar är intressanta som konstverk. Hittills kan ingen av de folkliga rondellhundarna mäta sig med Stina Opitz originaljycke. På så vis kan man konstatera att Akademi Vreta Kloster har rätt och att Peter Nyberg har fel: Jo, rondellhundarna visar att det finns ett starkt intresse för det offentliga rummet, nej, vi kan inte göra det lika bra själva.

Vad vi faktiskt kan göra, och det är det som är så fantastiskt med rondellhundarna, är att själva påverka det offentliga rummet och föra debatten om samtidskonsten framåt. Ur det perspektivet är rondellhundarna årets både största och viktigaste utställning.

För tre år sedan skrev jag här i tidningen om graffitikonstnären Akays lilla röda stuga invid en motorväg i Stockholm: "Precis som Lars Vilks med sina drivvedsprojekt på den skånska kusten med tiden har lyckats vända folket med sig och byråkraterna mot sig tycks det nu finnas en gryende acceptans för spontant kreativa uttryck i det offentliga rummet." Där fick jag för en gångs skull rätt.

Om ett par veckor går vi enligt den kinesiska kalendern in i grisens år. Det ska bli intressant att se vad det bär med sig.

Bo Madestrand

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.